

کلیات و مبانی صندوق های بازنشستگی

(با نگاهی اجمالی به برخی از مهمترین صندوق های بازنشستگی ایران و جهان)

تألیف:

سید عباس حسینی

فاطمه محبی فر

هادی زارع

بهار ۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور: کلیات و مبانی صندوق های بازنشستگی

(با نگاهی اجمالی به برخی از مهمترین صندوق های بازنشستگی ایران و جهان) / تألیف: سید عباس حسینی، فاطمه محبی فر، هادی زارع.

مشخصات نشر: تهران: آراد کتاب، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ج، ۳۶۸ ص.

شابک:

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع:

موضوع:

موضوع:

شناسه افزوده حسینی، سید عباس.

شناسه افزوده محبی فر، فاطمه.

شناسه افزوده زارع، هادی.

رده بندی کنگ:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

کلیات و مبانی صندوق های بازنشستگی

(با نگاهی اجمالی به برخی از مهمترین صندوق های بازنشستگی ایران و جهان)

تألیف: سید عباس حسینی، فاطمه محبی فر، هادی زارع

ناشر: آراد کتاب

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

شابک:

فصل اول - مفاهیم و تعاریف

مقدمه

تعاریف مرتبط با بازنشستگی

طرح ها یا برنامه های بازنشستگی

اهداف طرح های بازنشستگی

اصول اساسی طرح ها یا برنامه های بازنشستگی

نظام های رایج بازنشستگی

نظام بازنشستگی بر اساس مزایای تعریف شده (DB)

نظام بازنشستگی بر اساس مشارکت تعریف شده (DC)

نظام های بازنشستگی چند رکته

انواع طرح های بازنشستگی

طبقه بندی کلی طرح های بازنشستگی

الف- طرح بازنشستگی با مزایای معین

ب- طرح بازنشستگی با مشارکت معین

ج- طرح بازنشستگی ترکیبی

سایر طرح های بازنشستگی

طرح های بازنشستگی از نظر تأمین مالی

۱- طرح های بازنشستگی تأمین وجه شده

۲- طرح های بازنشستگی اندوخته شده به صورت دفتری

۳- طرح های بازنشستگی تأمین وجه نشده

لایه های طرح های بازنشستگی

فصل دوم - صندوق های بازنشستگی : یکی از مهمترین نهادهای مالی در جهان

مقدمه

صندوق های بازنشستگی

اهمیت و ضرورت صندوق های بازنشستگی

تعاریف و مفاهیم صندوق های بازنشستگی

انواع صندوق های بازنشستگی

ارتباط صندوق های بازنشستگی و طرح های بازنشستگی

شرکت های سرمایه گذاری

مزایای شرکت های سرمایه گذاری

طبقه بندی شرکت های سرمایه گذاری

صندوق های سرمایه گذاری مشترک

تعریف صندوق های سرمایه گذاری مشترک

مزایای سرمایه گذاری در صندوق های سرمایه گذاری مشترک

صندوق های سرمایه گذاری مشترک در ایران

ساختار عملیاتی صندوق های سرمایه گذاری مشترک در ایران

فصل سوم - اقتصاد صندوق های بازنشستگی

(با تأکید بر صندوق های بازنشستگی کشورهای عضو OECD)

مقدمه

ریسک سرمایه گذاری طرح های بازنشستگی و ترکیب پرتفوی صندوق ها در کلی ترین حالت

متناسب با طول عمر آنها

استراتژی های سرمایه گذاری در طرح های مختلف بازنشستگی

۱- استراتژی های سرمایه گذاری برای طرح های مشارکت معین (DC)

۲- استراتژی های سرمایه گذاری برای طرح های مزایای معین (DB)

سرمایه گذاری بین المللی و ضرورت های آن

۶۲	مقررات صندوق های بازنشستگی در میزان سرمایه گذاری
۶۷	سرمایه گذاری در طرح های بازنشستگی دولتی و خصوصی
۶۸	گزینه های سرمایه گذاری محدود در کشورها
۶۹	بازده ها و ریسک های سرمایه گذاری
۷۲	عملکرد ضعیف صندوق های بازنشستگی دولتی
۷۴	صندوق های بازنشستگی خصوصی - دارایی ها و تخصیص دارایی ها
۷۹	بررسی حجم دارایی های صندوق های بازنشستگی منتخب
۸۱	نوع نظام صندوق های بازنشستگی
۸۲	ثروت صندوق های بازنشستگی
۸۶	روندها در دارایی های صندوق های بازنشستگی
۸۹	سیاست های مدیریت پورتنفوی صندوق های بازنشستگی
۹۱	تخصیص دارایی ها در صندوق های بازنشستگی
۹۷	هزینه های عملیاتی و کارمزدهای صندوق های بازنشستگی
۹۸	پیش بینی هزینه های طرح های بازنشستگی
۹۸	سود خالص صندوق های بازنشستگی
۱۰۰	نرخ بازده صندوق های بازنشستگی
۱۰۴	فصل چهارم - کنترل و نظارت بر صندوق های بازنشستگی
۱۰۵	
۱۰۶	مقدمه
۱۰۸	مفهوم نظارت
۱۰۸	ساختار نهادهای نظارتی
۱۱۰	ساختار سازمانی نهادهای نظارتی
۱۱۰	مدیریت
۱۱۰	بودجه
۱۱۱	کارکنان

حوزه های نظارت بر صندوق های بازنشستگی

کنترل نهادی

کنترل مالی

عضویت و منافع

مباحث حقوقی: جرایم

تجارب کشورها در حوزه نظارت

نتیجه گیری و توصیه های پیشنهادی برای اعمال نظارت مطلوب

فصل پنجم - مدیریت و راهبری صندوق های بازنشستگی

مقدمه

فلسفه و اصول نظام راهبری

فلسفه نظام راهبری

نظام راهبری

اصول نظام راهبری در صندوق های بازنشستگی

ارکان صندوق های بیمه ای و بازنشستگی ایران

هیئت امضاء

هیئت مدیره

مدیر عامل

هیئت نظارت

شرایط انتخاب ارکان

شرح وظایف و اختیارات

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

هیئت امضاء

هیئت مدیره

مدیر عامل

۱۷۳	هیئت نظارت
۱۷۴	پاسخگویی، شفافیت و تخلفات
۱۷۴	پاسخگویی
۱۷۵	انتشار اطلاعات
۱۸۲	امور مالی صندوق بازنشتگی
۱۸۲	سال مالی صندوق
۱۸۲	روش شناسی سنجش توان مالی
۱۸۳	دارایی ها - درآمدها
۱۸۳	صورت های مالی صندوق بازنشتگی
۱۸۴	۱- ترازنامه
۱۸۵	۲- صورت تعینات در مالص دارایی ها
۱۸۵	۳- صورت درآمد و هزینه
۱۸۶	۴- یادداشت های توضیحی صورت های مالی
۱۸۷	شاخص های مالی صندوق بازنشتگی
۱۸۸	آیین رفتاری اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل
۱۸۸	معیار اصلی رفتار
۱۸۸	مسئولیت نسبت به صندوق
۱۸۸	حضور در جلسات
۱۸۹	بررسی موضوعات استراتژیک سالانه
۱۸۹	آگاه سازی مدیران و آموزش مستمر
۱۸۹	ارتباطات
۱۸۹	دسترسی مستقیم مدیر به مدیرعامل
۱۹۰	ارتباط با کارکنان
۱۹۰	همکاری با گروه های نظارتی

معاملات درون سازمانی و امور مالی

خدمات مالی

وام های شخصی

کارگزاری

قبول هدایا

هزینه ها

اختلاف از اموال

تضاد نافع متقابل انصابات بیرونی

اطلاعات مربوط به و

پرداخت غرامت

پذیرش و ضمانت اجرای نظام نامه

فصل ششم - صندوق های بازنشستگی در ایران

مقدمه

تاریخچه بازنشستگی در ایران

تغییرات جمعیتی و سالمندی در ایران

قوانین و مقررات فرادستی حاکم بر صندوق های بازنشستگی ایران

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

قانون ساختار نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی

قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

قانون مدیریت خدمات کشوری بویژه ماده ۱۱۳ و اصلاحات آن

اساسنامه سازمان ها و صندوق های بیمه ای و بازنشستگی

بیانیه ماموریت صندوق های بیمه ای و بازنشستگی کشور

۲۲۲	اسامی مهمترین صندوق های بازنشستگی ایران و وضعیت کلی آنها
۲۲۳	اسامی مهمترین صندوق ها
۲۲۴	خلاصه اطلاعات کلی صندوق های بازنشستگی صنفی
۲۲۸	بررسی اجمالی وضعیت صندوق های ایران
۲۲۸	سازمان تامین اجتماعی
۲۳۱	الف - بازنشستگی و شرایط آن در قانون تامین اجتماعی
۲۳۶	ب - ازکارافتادگی و تعاریف آن در قانون تامین اجتماعی
۲۴۰	ج - مستمری بازماندگان و شرایط آن در قانون تامین اجتماعی
۲۴۳	د - سایر تهاترات
۲۴۳	۱- ایاب و حنبی
۲۴۶	۲- تکمیلی درمان
۲۴۷	ساختار سازمانی تامین اجتماعی
۲۴۸	صندوق بازنشستگی کشوری
۲۴۸	عمده مشمولین مقررات بازنشستگی کشوری
۲۵۱	شرایط برقراری حقوق بازنشستگی
۲۵۱	مشمولین ق.ا.ک و مشترکین صندوق بازنشستگی کشوری
۲۵۲	مشترکین صندوق بازنشستگی شهرداری
۲۵۳	قضات
۲۵۳	اعضای هیئت علمی دانشگاه ها
۲۵۴	کارمندان رسته سیاسی وزارت امور خارجه
۲۵۶	شرایط برقراری حقوق وظیفه ازکارافتادگی
۲۵۸	شرایط برقراری حقوق وظیفه وراثت
۲۶۰	حالت های خروج مشترکان از پوشش صندوق بازنشستگی کشوری
۲۶۰	ساختار سازمانی صندوق بازنشستگی کشوری

- صندوق بازنشستگی کارکنان بانک مرکزی
- صندوق بازنشستگی، وظیفه و ازکارافتادگی مشترک کارکنان بانکها
- صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز
- صندوق بازنشستگی کارکنان صدا و سیما
- صندوق بازنشستگی و وظیفه مستخدمین سازمان بنادر و دریانوردی
- صندوق بازنشستگی هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران
- صندوق بازنشستگی کارکنان شرکت سهامی بیمه ایران
- موسسه صنایع - معادن و بازنشستگی کارکنان فولاد
- صندوق بازنشستگی شرکت بیمه مرکزی ایران
- سازمان بازنشستگی شهرداری تهران
- صندوق های بازنشستگی، پرسنل و رفاه کارکنان صنعت نفت
- صندوق بازنشستگی کارکنان شرکت مابیران، ایران
- موسسه صندوق بازنشستگی شرکت ملی صنایع مس ایران
- سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح (سایا)
- صندوق بازنشستگی وزارت جهاد کشاورزی

فصل هفتم - برخی از صندوق های بازنشستگی در دنیا

مقدمه

- روند بازنشستگی در دنیا
- صندوق بازنشستگی کشورهای مختلف جهان
- صندوق بازنشستگی دولتی ژاپن (GPIF)
- صندوق بازنشستگی غیردولتی برزیل (PREVI)
- صندوق بازنشستگی کانادا
- صندوق تعاونی بازنشستگی کبک کانادا (CDPQ)
- صندوق بازنشستگی ایرلند

۳۰۷	صندوق بازنشستگی در هلند (PFZW)
۳۱۱	صندوق بازنشستگی دولتی نروژ
۳۱۹	خدمات بازنشستگی ملی کره جنوبی (NPS)
۳۲۵	صندوق آتی کارکنان مالزی
۳۲۸	نظام بازنشستگی کارکنان عمومی کالیفرنیا (آمریکا)
۳۳۲	ضمائم
۳۳۵	فهرست جداول
۳۳۸	فهرست نمودارها و شکل‌ها
	منابع و مآخذ

www.ketab.ir

پیشگفتار

بر اساس آخرین مطالعات صورت گرفته و نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ کشور، جامعه ایران در حال سالمند شدن و بویژه سالمندی زنانه است به گونه ای که در آینده و تا سال ۱۴۲۵ انتظار می رود حدود ۳۰ درصد جمعیت کشور سالمند شده و به تبع آن نیازمندی های رفاهی ایشان نیز بیشتر شود.

از گذشته های نه چندان دور و در کشورهای مختلف به منظور ایجاد رفاه نسبی عمومی و برقراری عدالت اجتماعی در بین تمامی اقشار جامعه و بویژه سالمندان، بیمه های اجتماعی شکل گرفته و کارسازی شده اند که نوعی ضمانت اجرایی و اقتصادی از سوی دولت ها برای افراد شاغل تحت پوشش به شمار می روند. اصلی ترین فلسفه این بیمه ها حفظ کرامت انسان ها و توزیع مجدد درآمد به نفع آن جامعه با تاکید بر آنهایی است که از عهده پوشش ریسک هایی مانند ناتوانی در تامین مالی خانواده، بیماری، زکرافتادگی، حوادث ناشی از کار، فوت و بیماری بر نمی آیند. عبارت دیگر مجریان طرح های تامین اجتماعی به منظور حفظ توانایی استمرار حمایت ها و ارائه خدمات به مشترکین خود، به لزوم ایجاد درآمد و بازدهی مناسب سرمایه از محل سرمایه گذاری هایشان بوده و در این راستا اقدام به ایجاد صندوق های بیمه اجتماعی و بازنشستگی می نمایند. به همین دلیل سرمایه گذاری صندوق های بازنشستگی در دنیا و طی دهه های اخیر به سرعت رشد یافته و به نظر می رسد که ادامه این روند به جانانه تعادل بخشیدن به ساختارهای اقتصادی و اجتماعی کشورها اجتناب ناپذیر می باشد.

در کلی ترین حالت صندوق های بیمه ای و بازنشستگی نقش بسیار مهم و تاثیرگذاری در اقتصادهای نوظهور از طریق هدایت بخش عمده ای از پس اندازهای جامعه در قالب حق بیمه های دریافتی به بخش سرمایه گذاری و به تبع آن توسعه بازارهای اوراق بهادار مانند سهام، اوراق مشارکت و صکوک و همچنین کمک به رشد تولید ناخالص داخلی، توسعه پایدار کشورها، حمایت از منابع ارزشمند سرمایه های انسانی، ایجاد و حفظ سطح اشتغال و مساعدت به امنیت شغلی آحاد جامعه دارند. آمارها نشان می دهد ۲۱۸۰۰ (بیست و یک هزار و هشتصد) میلیارد دلار از ارزش دارایی های نهادهای سرمایه گذار در کشورهای عضو OECD متعلق به صندوق های بازنشستگی و بیمه ای آنهاست. این میزان معادل ۲۸ درصد از کل ارزش دارایی های نهادهای سرمایه گذار در این کشورهاست.

شایان ذکر است ارزش دارایی های صندوق های بازنشستگی در کشورهای مذکور از سال ۱۹۹۵ به این سو دائماً افزایش یافته و ظرف ۱۷ سال از حدود ۷ هزار میلیارد دلار به حدود ۲۲ هزار میلیارد دلار افزایش یافته و سه برابر شده است.

میانگین وزنی ارزش دارایی های صندوق های بازنشتی کشورهای عضو OECD در سال ۲۰۱۲ تقریباً برابر ۷۷ درصد تولید ناخالص داخلی این کشورهاست. حال آنکه برآورد می شود این مقدار در ایران در پایان سال ۱۳۹۲ کمتر از ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی بوده است.

همچنانکه ملاحظه گردید صندوق ها یک راهکار پذیرفته شده در جهان و تأثیرگذار در رشد و توسعه اقتصادی کشورها با مشارکت احاد بیمه شدگان هستند.

بر واضح است که با توجه به میزان تأثیرگذاری صندوق های بازنشتی در ساختارهای اقتصادی و اجتماعی کشورها، هرگونه اختلال در کارکردهای حرفه ای آن ها جامعه را تحت تأثیر قرار داده و منجر ایجاد نقصان های کارکردی در بسیاری از حوزه های اقتصادی و اجتماعی خواهد شد. بنابراین ضرورت دارد کارکردهای صندوق ها همواره تحت کنترل و نظارت قرار گرفته تا در صورت ایجاد هرگونه اختلال و انحراف در تعادل مالی آنها، با اتخاذ سیاست های مناسب و به موقع نسبت به بکارگیری راهکارهای اصلاحی و تقویت بنیه مالی آنها اقدام گردد.

صندوق های بیمه ای و بازنشتی بسیاری در کشور ما نیز فعال هستند که از جمله می توان به سازمان تأمین اجتماعی، صندوق بازنشتی کشوری (بعنوان دو صندوق بزرگ ایران که بخش عظیمی از جمعیت کشور را تحت پوشش خود دارند)، صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان و روستائیان و عشایر، مؤسسه صندوق حمایت از بازنشتی کارکنان فولادکده تحت مدیریت، نظارت و راهبری کلان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دارند و صندوق های بازنشتی، پس انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت، صندوق بازنشتی بانک ملی، سازمان تأمین اجتماعی نیروهای مسلح، بیمه مرکزی اشاره کرد.

متأسفانه نگاهی اجمال بر وضعیت موجود صندوق های بازنشتی، کسری معنی دار خالص ارزش دارایی های آن ها با برآورد ارزش فعلی تعهدات آتی، مستند به مطالعات بیمه ای و محاسبات اکچوئری انجام شده) مبین آن است که ادامه فعالیت صندوق ها لایق روال گذشته امکان پذیر نمی باشد. بعبارت دیگر با ادامه وضع فعلی، صندوق ها در عرصه تأمین منابع مالی مورد نیاز جهت ایفاء تعهدات قانونی خود با مشکلات جدی مواجه خواهند شد که قطعاً پیامدهای آن آثار نامطلوبی بر متغیرها و شاخص های مهم اقتصادی کشور بویژه افزایش فشار تأمین بار مالی فزاینده پرداخت های بیمه ای و بازنشتی بر بودجه عمومی کل کشور گذاشته که برون رفت از آن، نیازمند اتخاذ تدابیری حرفه ای و نگاهی مسئولانه به فعالیت های بیمه ای و اقتصادی صندوق ها بازنشتی و تعهد و باور عمیق به این موضوع که ذخائر و اموال صندوق ها متعلق به میلیون ها نفر از احاد جامعه بیمه شدگان، بازنشتیان و مستمری بگیران عزیز و بعبارت دیگر نسل های حال و آینده نیروهای مولد کشور است می باشد.

هر چند بحران مالی صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی، جهانی است و همه کشورها به درجانی دارای این مشکل هستند اما واقعیت این است که تقریباً تمامی صندوق‌های بازنشستگی ایران به دلایل متعدد با بحران‌های شدیدتری مواجه بوده و ضرورت دارد هر چه سریع‌تر درخصوص آن‌ها اقدامات اصلاحی صورت گیرد.

برای شناخت عمق بحران موجود، لازم است بدانیم:

۱- بخش مهمی از جمعیت کشور، تحت پوشش و مشترک صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی قرار دارند.

۲- اطلاعات کمی مربوط به سه شاخص مهم ارزیابی کننده وضعیت صندوق‌ها یعنی نسبت پشتیبانی، نسبت ذخائر به مصارف و نسبت مصارف به منابع بیمه ای گویای این مطلب است که:

۱-۲- بخش قابل توجهی از صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی ایران مدت‌هاست از تعادل منابع و مصارف خارج شده‌اند.

۲-۲- طبق استاندارد جهانی، نسبت بیمه‌گذار به بازنشسته (نسبت پشتیبانی)، نباید از ۶ کمتر باشد، اما میانگین این نسبت در بسیاری از صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی کشور به کمتر از ۱ رسیده است و برآوردها نشان می‌دهد این نسبت در سال‌های آینده تا ۰/۵ کاهش خواهد یافت. این امر نشان می‌دهد که بیمه ای ایران حدود ۴ است.

۳- تحت تأثیر شرایط بحرانی، صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی مجبور به استقراض از نظام بانکی و واگذاری سهام و دارایی‌های سودآور خود برای پرداخت حقوق و دستمزد می‌باشد.

۴- برآوردها نشان می‌دهد در صورت ادامه وضع موجود:

۴-۱- کسری صندوق‌های بیمه ای و بازنشستگی کشور در سال ۱۴۱۵ بالغ بر هزاران میلیارد تومان خواهد شد و به این ترتیب دولت مجبور خواهد بود رقمی بیش از بودجه عمومی کل کشور را برای تامین کسری صندوق‌ها اختصاص دهد.

۴-۲- مجموع اندوخته دارایی‌های صندوق‌ها برای پرداخت حقوق مستمری‌گیران آنها (نسبت ذخائر به مصارف) سیر نزولی داشته و به شدت کاهش یافته و در حال کاهش است.

دلایل زیادی برای بوجود آمدن چنین وضعیتی در صندوق های بازنشستگی ایران وجود دارد ولی شاید بتوان تصویب قوانین غیر بیمه ای و تصمیم گیری های نادرست تحمیلی، مسائل مدیریتی و بحران های محیطی را از جمله مهمترین دلایل بروز این وضعیت برشمرد.

اثر قوانینی که بازنشستگی های پیش از موعد را امکان پذیر ساخته است سبب شده، فقط در سازمان تأمین اجتماعی، ۱۹ درصد افراد (از هر پنج نفر، یک نفر) زودتر از موعد بازنشسته شوند. در نظر داشته باشیم که در سالیان گذشته بر اثر شرایط اقتصادی خاص کشور، افزایش امید به زندگی و پایین بودن سن بازنشستگی از تعداد شاغلین کاسته شده و بر تعداد مستمری بگیران افزوده شده است و نرخ اشتغال نیز پایین آمده و به تبع آن ورودی صندوق ها هم کاهش یافته است و در نتیجه، جامعه امدان سالمندتر و هزینه های بیمه ای صندوق ها برای آرایه خدمات شایسته و ایفاء تعهدات قرضیه آنها، افراد تحت پوشش افزایش یافته است.

واقعیت آن است که بدین انجام اقدامات اصلاحی لازم و باور و التزام دولت و مجلس به رعایت اصول بیمه ای حاکم بر صندوق ها، بازنشستگی آنها به بودجه عمومی دولت همواره بیشتر خواهد شد و بحران ناشی از صندوق ها، بواسطه ها، عمرانی و هر گونه اقدام دولت برای برانگیختن رشد اقتصادی را تحت تأثیر قرار داده و امکان استقرار بحران صندوق ها را به عرصه اجتماعی بسیار جدی می نمایاند.

با امعان نظر به مراتب فوق و جایگاه ارزشمند و منحصر بفرد صندوق های بیمه ای و بازنشستگی در رشد و توسعه اقتصادی و اجتماعی و حتی سیاسی کشور، از یک طرف و دستیابی به راهکارهای مناسب برای تأمین منابع مورد نیاز به منظور ایفاء تعهدات بانونی و پرداخت حقوق مستمری بگیران صندوق های بازنشستگی فعال ایران و برون رفت از مشکلات جدی موجود و پیش روی آنها بویژه در زمینه کسری قابل توجه اکثریت صندوق ها و در نهایت جلوگیری از ایجاد و تاخیر در عدم تعادل مالی آنها از طرف دیگر، کسب آگاهی لازم و شناخت نسبی راندها، اصول و مبانی اداره این صندوق ها با تأکید بر بکارگیری آخرین یافته های علمی جهان و کاربرد آن در اصلاح نظام بازنشستگی کشور و جلوگیری از اقدام های شتاب زده که مانع ایجاد پایداری و ثبات دراز مدت نظام مالی بازنشستگی، بازتوزیع متناسب درآمدها، افزایش کارایی و اثربخشی و افزایش مشارکت کارفرما و شاغلان در ارکان تکمیلی این نظام می شود، ضروری بوده و کتاب حاضر تلاش نموده است با بهره گیری از مطالعات و پژوهش های انجام شده و تجربیات سال های متمادی کار و تلاش تعدادی از مولفین در سیاستگذاری و مدیریت کلان حوزه های مختلف صندوق های بازنشستگی و با بیانی ساده و روان، مفاهیم نظری و علمی و کارکردی صندوق های بیمه ای و

بازنشتی را متناسب با تعاریف و ادبیات بین المللی موضوع، تقدیم فعالان اقتصادی، بیمه ای، بازنشتی کشور و تمامی اندیشمندان، پژوهشگران، اساتید و دانشجویان عرصه های فوق و مدیران و کارکنان و سیاستگذاران صندوق های مذکور نماید.

در فصل اول، به مفاهیم و تعاریف بازنشتی و سالمندی، انواع طرح ها و نظامات رایج بازنشتی در جهان و لایحه های مختلف طرح های بازنشتی پرداخته شده است تا خوانندگان عزیز به شناخت اولیه ای و نسبی از ادبیات موضوعی کتاب رسیده و در ادامه بهتر بتوانند از محتویات و مباحث مطروحه استفاده نمایند. در فصل دوم کتاب، با صندوق های بازنشتی به عنوان یکی از مستحکم ترین و قدرتمندترین نهادها و واسطه های مالی در عرصه های بین المللی و تفاوت های آن با سایر واسطه های مالی از جمله شرکت های سرمایه گذاری و صندوق های سرمایه گذاری مشترک آشنا می شویم که با تجمع و هدایت منابع مالی خرد آحاد جامعه و حق بیمه های دریافتی از کارگران و کارکنان شرکت ها و سازمان های مختلف، نقش بسیار ارزشمندی در رشد و توسعه اقتصادی کشورها و ارتقاء سطح رفاه اجتماعی و حفظ و صیانت از کرامت انسانی کارگران و کارکنان جامعه در درون کسب و کاری بر عهده دارند. در ادامه و در فصل سوم، به اقتصاد صندوق های بازنشتی (با تأکید بر کشورهای عضو OECD) از منظر تخصصی تر از جمله در زمینه های ریسک سرمایه گذاری طرح های بازنشتی و ترکیب پرتفوی صندوق ها متناسب با طول عمر آنها، استراتژی های سرمایه گذاری در ارجح های DC و DB، مقررات صندوق های بازنشتی در میزان سرمایه گذاری ها بویژه سرمایه گذاری های بین المللی صندوق ها و ضرورت های آن می پردازیم و بازده و ریسک سرمایه گذاری صندوق های بازنشتی را در کلی ترین حالت و به تفکیک دولتی و یا خصوصی بودن آنها، ترکیب نحوه تخصیص دارایی ها و میزان ثروت صندوق های بازنشتی تحلیل نموده و با روند رشد دارایی های صندوق ها و نسبت آن با تولید ناخالص داخلی کشورهای مختلف آشنا می شویم. بی شک جایگاه و نقش منحصر بفرد صندوق های بازنشتی و تاثیر گذاری جدی فعالیت آنها بر مهمترین جریانات مالی و پولی کشورها، ضرورت هایی را به منظور اعمال کنترل ها و نظارت های بهینه بر صندوق ها ایجاد می نماید که فصل چهارم کتاب حاضر بطور کامل به موضوع فوق از جمله در خصوص مفهوم و ضرورت های کنترل و نظارت بر صندوق های بازنشتی، ساختار نهادهای نظارتی، انواع حوزه های نظارت و تجارب کشورهای مختلف در این زمینه پرداخته است که به دلیل اهمیت موضوع نظارت مطلوب بر صندوق های بازنشتی، پایان این فصل نیز حاوی نتیجه گیری و ارایه پیشنهاداتی در خصوص مراتب یادشده می باشد.